

Revidering af nitrattilstandsvurdering for 35 grundvandsforekomster til Vandområdeplan 3

Problemstilling

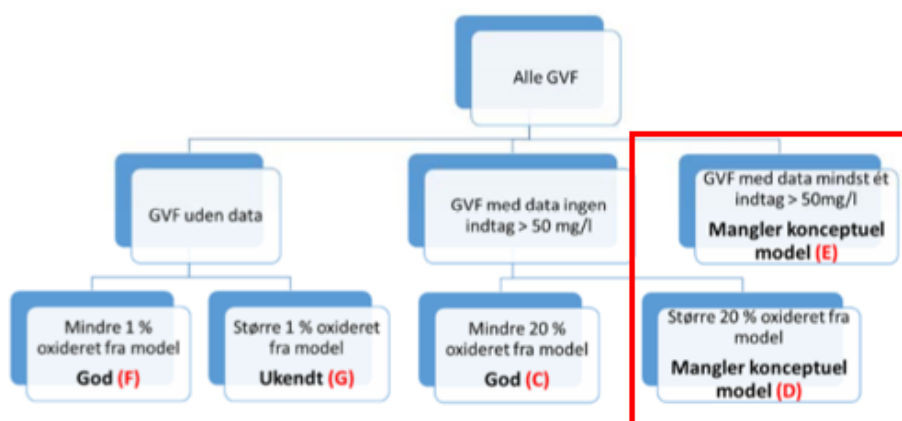
Forud for basisanalysen 2019 har GEUS, på bestilling fra Miljøstyrelsen, gennemført en nitrattilstandsvurdering for de 2050 afgrænsede grundvandsforekomster, hvilket tidligere er afrapporteret til Departementet.

Miljøstyrelsen vurderede imidlertid, at 26 af forekomsterne i ringe kemisk tilstand i stedet skulle vises som værende i risiko for ikke at opnå miljømålet i basisanalysen (og dermed ikke vises som værende i ringe kemisk tilstand) – se også notat til Departementet ”Vurderingssikkerhed for tilstandsvurdering af grundvandsforekomster for nitrat” fra 26. oktober 2019.

Miljøstyrelsen har siden revurderet tilstandsvurderingen endnu en gang for de 26 grundvandsforekomster og foreslår nu, at forekomsterne sættes i god tilstand for nitrat. Desuden er tilstandsvurderingen for yderligere 9 forekomster, der var vurderet i ukendt tilstand for nitrat revurderet, og Miljøstyrelsen foreslår nu, at 2 af disse forekomster i stedet vurderes i ringe tilstand, mens 7 forekomster vurderes i god tilstand for nitrat.

Baggrund

Metoden, som blev anvendt til at foretage tilstandsvurderingen for nitrat til basisanalysen 2019, er offentliggjort i marts 2019 og er vist i figur 1.

Figur 1: GEUS's model for kategorisering af grundvandsforekomster efter omfang af data for den enkelte grundvandsforekomst og behovet for at en nærmere vurdering af den enkelte forekomst med henblik på en tilstandsvurdering.

I alt 48 grundvandsforekomster blev vurderet at være i kemisk ringe tilstand for nitrat. De 48 grundvandsforekomster var fordelt med 26 forekomster i kategori D, mens 22 forekomster tilhørte kategori E, se figur 1.

Kategori D indeholder grundvandsforekomster, hvor der ikke er indtag med overskridelser af grundvandskvalitetskravet på 50 mg/l, men hvor den oxiderede andel af grundvandsforekomsten vurderes at overstige 20 % af det samlede volumen af forekomsten, og hvor der dermed er en risiko for at hele eller dele af grundvandsforekomsten kan være i ringe tilstand for nitrat. Efter opstilling af konceptuel model for disse grundvandsforekomster blev 22 vurderet i god tilstand, 26 i ringe tilstand og 6 i ukendt tilstand.

Kategori E indeholder grundvandsforekomster, hvor der er indtag med overskridelser af grundvandskvalitetskravet på 50 mg/l. Udover de 22 forekomster vurderet i ringe tilstand, blev 92 forekomster i kategori E vurderet at være i god kemisk tilstand, mens 3 forekomster blev vurderet at være i ukendt tilstand for nitrat.

Som beskrevet i notat til Departementet ”Vurderingssikkerhed for tilstandsvurdering af grundvandsforekomster for nitrat” fra 26. oktober 2019, vurderer Miljøstyrelsen imidlertid, at grundvandsforekomster ikke bør sættes i ringe tilstand, medmindre der er registeret en overskridelse af kravværdien, jf. Grundvandsdirektivet. Det medfører, at ingen af forekomsterne i kategori D er i ringe tilstand for nitrat.

Til basisanalysen 2019 blev de 26 forekomster fra kategori D, der var vurderet i ringe tilstand for nitrat, sat i ukendt tilstand med risiko for manglende målopfyldelse i 2027. I basisanalysen 2019 fordeler nitrattilstandsvurderingerne af grundvandsforekomsterne indenfor kategori D sig dermed sådan, at der er 32 forekomster i ukendt tilstand, mens de resterende 22 forekomster er vurderet i god tilstand.

I basisanalysen 2019 er fordelingen af tilstandsvurderingerne for nitrat for alle 2050 grundvandsforekomster dermed, at 22 forekomster er i ringe kemisk tilstand, 1345 forekomster er i god kemisk tilstand og 683 forekomster er i ukendt tilstand.

Miljøstyrelsen vurderer imidlertid nu, at når der findes analyser i en grundvandsforekomst, kan forekomsten ikke vurderes i ukendt tilstand jf. Grundvandsdirektivet og CIS guidance no. 18 ’Guidance on groundwater status and trend assessment’ (WFD, 2000). Dette berører forekomsterne i kategori D og E, hvor der for begge kategorier findes analyser for nitrat, og i begge kategorier også findes grundvandsforekomster i ukendt tilstand i basisanalysen 2019.

I basisanalysen 2019 er der i alt 35 forekomster i ukendt tilstand indenfor disse 2 kategorier, hvoraf de 32 forekomster tilhører kategori D, og 3 forekomster tilhører kategori E.

Miljøstyrelsen vurderer, at de 32 grundvandsforekomster i ukendt tilstand i kategori D (som ikke har en overskridelse af kravværdien), jf. Grundvandsdirektivet skal sættes i god tilstand for nitrat.

De 3 grundvandsforekomster i ukendt tilstand i kategori E (som har overskridelser af kravværdien) er yderligere gennemgået og vurderet af Miljøstyrelsens afdeling for Grundvandskortlægning (GKO), ud fra GEUS’ udarbejdede temakort og beskrivelser af grundvandsforekomsterne udarbejdet i forbindelse med opstilling af konceptuelle modeller for disse grundvandsforekomster. Miljøstyrelsens afdeling for Grundvandskortlægning (GKO) vurderer efter denne gennemgang, at 2 af disse forekomster i stedet bør vurderes i ringe kemisk tilstand for nitrat, mens 1 forekomst bør vurderes i god kemisk tilstand for nitrat.

For nitrattilstandsvurderingen er der dermed samlet set 24 forekomster i ringe kemisk tilstand, 1378 forekomster i god kemisk tilstand og 648 forekomster i ukendt tilstand. Tilstandsvurdering omsat til arealprocent og volumenprocent i forhold til det samlede danske grundvand fremgå af tabel 1.

Tabel 1: Oversigt over tilstandsvurderinger for nitrat til VP3 efter de beskrevne revurderinger af tilstanden for ialt 35 grundvandsforekomster.

Tilstandsklasse	Antal grundvandsforekomster	% af samlet grundvandsareal	% af samlet grundvandsvolumen
Ringe	24	5,1	2,6
God	1378	92,3	96,7
Ukendt	648	2,6	0,7